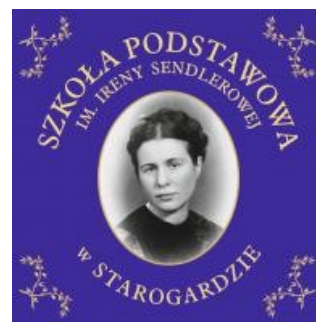

„Co w szkole piszczy”

Witamy w świątecznym wydaniu
gazetki szkolnej

Rok 2020, Nr 4/2020

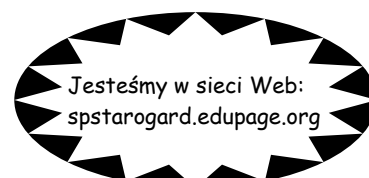
Data wydania:
Grudzień 2020

Ważne tematy:

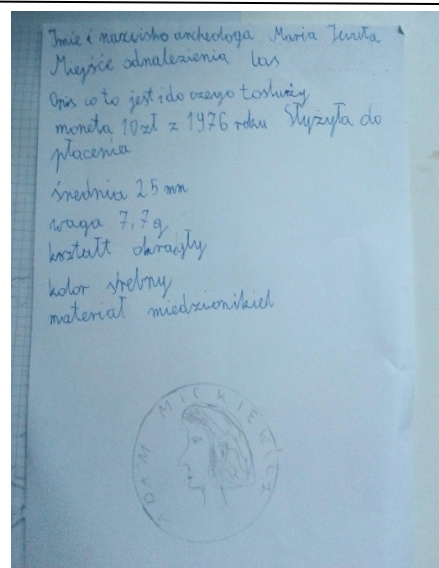
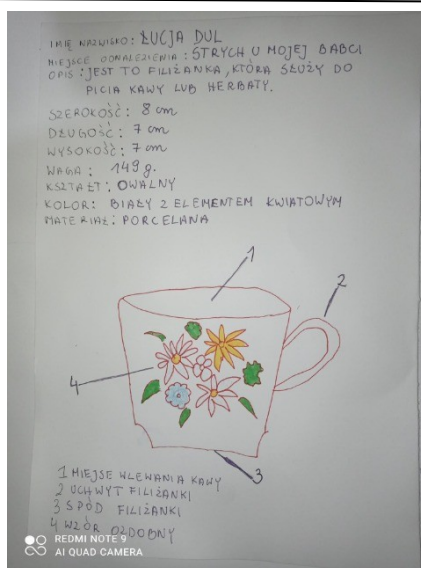
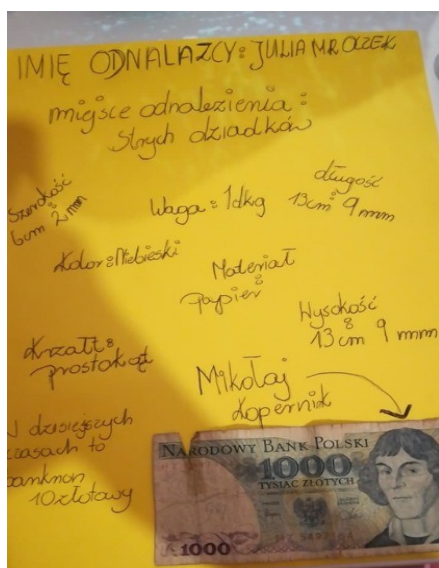
- © Projekt historyczny „Ukryte dziedzictwo. Co kryje Polska ziemia?”
- © Zdalne Mikołajki
- © Andrzejki w Punkcie Przedszkolnym
- © Plastik czy drewno? Jaką choinkę wybrać na święta?
- © Historia św. Mikołaja
- © Wigilijne tradycje
- © Bezpieczne ferie

Drodzy czytelnicy Przed nami długo oczekiwane Święta Bożego Narodzenia. W tym grudniowym wydaniu naszej gazetki, spragnieni wypoczynku i wytchnienia od codziennych obowiązków, próbujemy odpowiedzieć na pytanie, na czym polega magia świąt, czym jest dla nas ten niezwykły, świąteczny czas. Czy wszystko już wiecie o świętym Mikołaju? Przeczytajcie artykuł na ten temat. Zachęcamy Was również do śpiewania kolęd wspólnie z bliskimi, ta szczególna tradycja wprowadza nas w magiczną atmosferę. Życzymy sobie, żebyśmy wkroczyli w Nowy Rok pełni optymizmu, nadziei i siły. Do zobaczenia już w Nowym Roku 2021!

Redakcja

Projekt historyczny „Ukryte dziedzictwo. Co kryje Polska ziemia?”

W listopadzie uczniowie szkoły wzięli udział w projekcie historycznym "Ukryte dziedzictwo. Co kryje Polska ziemia?", którego partnerem jest #BohaterON (to dwie wrocławskie organizacje: Fundacja Rosa i Fundacja Sensoria, których działaniom przyświeca hasło: Pamięć - Edukacja - Pomoc.) UKRYTE DZIEDZICTWO to ogólnopolska kampania archeologiczna poruszająca temat polskiego dziedzictwa narodowego ukrytego w ziemi i pracy archeologów, a także promocja tych działań w społeczeństwie. Uczniowie z klas IV-VIII, podczas

lekcji historii przyglądali się pracy archeologa, oglądali zabytki archeologiczne, poznawali podstawowe pojęcia związane z tematem projektu. Razem z archeologami byliśmy na wykopalisku archeologicznym, dowiedzieliśmy się, w jaki sposób udokumentować znalezisko historyczne. Zadaniem na zakończenie projektu była praca domowa, polegająca na wcieleniu się w postać archeologa. Uczniowie mieli odnaleźć przedmiot o charakterze historycznym i go opisać, podać jego wymiary, wagę oraz wykonać rysunek poglądowy danego przedmiotu. Znaleziskami okazały się

przeróżne rzeczy odnalezione w domu, piwnicy, na podwórku, czy w lesie.

Uczniowie doskonale wywiązali się ze swojego zadania. Jestem przekonana, że wśród nich znajduje się przyszły - przynajmniej jeden - archeolog...

Elwira Warnke, koordynator projektu

Zdalne Mikołajki

Zdalne Mikołajki. W ramach akcji Ministerstwa Edukacji Narodowej „Razem na Święta” Mikołajki w naszej Szkole odbyły się zdalnie. Uczniowie klasy 6 dobrali się w pary i przygotowali dla siebie upominki. Następnie wysłali je pocztą. Prawdziwa „paczka od Mikołaja”! W tym trudnym czasie, kiedy nie możemy się spotkać razem, było to bardzo miłe i potrzebne wydarzenie.

„Hokus-pokus, czary-mary, niech się spełnią andrzejkowe czary”

30 listopada w Punkcie Przedszkolnym zapanowała magiczna atmosfera, ponieważ świętowaliśmy Andrzejki. Jest to wieczór wróżb odprowadzanych w wigilię św. Andrzeja, czyli noc z 29 na 30 listopada. Według dawnych wierzeń ta noc miała magiczną moc, uchylającą wrota do nieznannej przyszłości. Andrzejki w naszym przedszkolu to już tradycja. Ten dzień był dniem radosnych zabaw i wróżb, w których dzieci mogły poznać swoją bliższą i dalszą przyszłość. Nie zabrakło przekłuwania serduszek z imionami, losowania swoich przy-

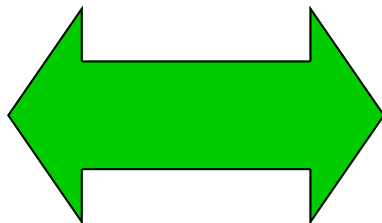
szłych zawodów, a także ustalania butów, aby sprawdzić, kto pojedzie w podróż dookoła świata. Wróżby przeplatane były tańcami, zabawami przy skocznej muzyce i słodkim poczęstunkiem.

Czy wróżby się spełnią? Przyszłość nam pokaże. Jednego możemy być pewni, że dały one naszym maluchom wiele radości i po raz kolejny były okazją do wspólnej, wesołej zabawy.

Małgorzata Niedźwiedzka

Plastik czy drewno? czyli jaką choinkę wybrać na święta?

Jak co roku pojawia się pytanie czy na święta kupić choinkę prosto z lasu, czy sztuczną w sklepie? Pod kątem wydatków, wygrywa oczywiście choinka sztuczna. Jej ceny wahają się między 50 a 500 złotych, lecz mamy ją około 20 lat. Wydaje się to bardzo opłacalne w porównaniu do żywego drzewka, za które co roku musimy płacić od 40 do około 150 złotych. Jednak w trosce o środowisko naturalne lepiej kupić prawdziwą choinkę. Dlaczego? Przecież drzewa produkują tlen, a jeżeli to drzewo wytniemy,

nie będzie już produkowało tlenu. Już spieszę z wyjaśnieniem. Drzewa najwięcej tlenu produkują, wtedy, kiedy rosną. Potem tlenu jest coraz mniej. W miejscu ściętej choinki można też posadzić dwa kolejne drzewa, które będą spełniały swoją rolę. Żeby wyprodukować drzewko z plastiku, zwiększamy zużycie plastiku, który jest szkodliwy dla środowiska. Potem, jeżeli go spalimy, do powietrza przenikają trujące gazy, które mogą zaszkodzić środowisku i ludziom. Jeżeli taką choinkę wyrzu-

cimy na wysypisko śmieci, nie będzie można nic z nią zrobić na recyklingu, ponieważ jej igiełki są za małe. A plastik rozkłada się od 100 do nawet 1000 lat. Mimo kłopotów z choinką żywą (pamiętajmy, sypią się z niej igiełki i trzeba sprzątać). Polacy kupują ponad 6 milionów choinek rocznie, a stan zalesienia w Polsce zwiększa się. Okazuje się, że po prostu lubimy kiedy choinka pięknie pachnie i nie straszne są nam kłujące igiełki. Podsumowując, o wiele lepszym rozwiązaniem będzie kupić choinkę żywą niż sztuczną.

Czy znasz historię świętego Mikołaja?

Urodził się w roku 270 w miejscowości Patara w zamorskiej, chrześcijańskiej rodzinie. Został biskupem Miry (dziś Demre w Turcji). Legenda głosi, że został nim z przypadku! Podobno wszedł do kościoła zaraz po tym gdy postanowiono, że tę bardzo ważne stanowisko zajmie ten kto pierwszy przyjdzie się tam pomodlić. Obecnie jest patronem

kupców, żeglarzy, więźniów, studentów, młodych panien oraz jak wszyscy wiedzą, obchodzi imieniny 6 grudnia, wtedy gdy wszyscy dostajemy wspaniałe prezenty. Legendy głoszą, że Mikołaj chętnie dzielił się z biednymi tym, co miał. Z tego powodu w pierwszej połowie XVIII wieku pojawił się zwyczaj obdarowywania dzieci szóstego grudnia. Mówiono im, że to święty Mikołaj przynosi podarunki. Jeżeli były grzeczne, dostawały święte obrazki i łakocie. Dla niegrzecznych były różgi. Mikołaja przedstawiano wówczas w stroju zawierają-

cym elementy ubioru biskupiego (nakrycie głowy przypominające infułę, krzyż i pastorał) i w towarzystwie anioła, diabła oraz dziada z różgą. W latach dwudziestych XX wieku sposób przedstawiania postaci świętego Mikołaja się zmienił. Przedstawia się go jako sympatycznego grubasa z białą brodą i w czerwonym ubraniu. Współczesny Mikołaj mieszka za kołem polarnym, gdzie przez cały rok robi zabawki dla dzieci. Szóstego grudnia wsia- da do sani zaprzężonych w renifery i rozwozi prezenty.

Str. 4

Wigilijne tradycje, czyli o polskich tradycjach wigilijnych

Wieczór wigilijny w tradycji polskiej jest najbardziej uroczystym i wzruszającym wieczorem w roku. Na powstanie świąt Bożego Narodzenia, a więc i Wigilii,łożyło się wiele zwyczajów ludowych i obrzędów. Wigilie znane już były w Starym Testamencie. Samo słowo "wigilia" pochodzi z języka łacińskiego i oznacza czuwanie. W Polsce Wigilia weszła na stałe do tradycji dopiero w XVIII wieku.

Łamanie się opłatkiem - zwyczaj ten oznacza wzajemne poświęcenie się dla innych i uczy, że należy podzielić się nawet ostatnim kawałkiem chleba. Dzielenie się opłatkiem prawdopodobnie ma rodowód szlachecki i być może rozpowszechniło się już w XVIII wieku.

Choinka - ubieranie choinki to jeden z najmłodszych zwyczajów wigilijnych. Choinka w obecnej formie przyjęła się dopiero w XVIII w. i zwyczaj ten przeniósł się z Niemiec. W wielu kulturach drzewo, zwłaszcza iglaste, jest uważane za symbol życia i odradzania się, trwania.

Pastorałka - rodzaj udratyzowanej kolędy, wykonywana dawniej przez wędrownych muzyków i żaków, w której religijna tematyka bożonarodzeniowa poszerzona została o warstwę obyczajową.

Snoży zboża - symbolizują betlejemską stajenkę, miejsce narodzin Jezusa. Choć powoli przestaje się tego zwyczaju przestrzegać (szczególnie w mieście), to dawniej pod stołem leżało siano.

Dwanaście potraw - tradycyjnie na wigilijnym stole powinno znaleźć się dwanaście potraw. Skąd wzięła się akurat taka liczba? Dawniej, według tradycji, ilość spożywanych podczas Wigilii dań powinna być nieparzysta. Dopuszczalna była ilość 12 potraw - na cześć dwunastu apostołów.

Wolne miejsce przy stole - wolne nakrycie przy stole to ważna tradycja wigilijna, która każe nam pamiętać o wszystkich samotnych osobach. Oznacza ono także, że jesteśmy gotowi zaprosić do stołu każdego, kto w ten wieczór zapuka do naszych drzwi.

Prezenty - wigilijny zwyczaj obdarowywania się prezentami ma swój początek jeszcze z czasów rzymskich. W późniejszych wiekach przez Kościół został nazwany Gwiazdką, bo prezenty wręczano, gdy na niebie zauważono pierwszą gwiazdkę.

Zwierzęta mówią ludzkim głosem - dawano im resztki jedzenia, dotyczyło to zwłaszcza bydła, bo ono było obecne przy narodzinach Dzieciątka i w nagrodę otrzymało dar mówienia ludzkim głosem w noc wigilijną.

Gwiazda wigilijna - w Polsce wieczerzę rozpoczynano, gdy na niebie ukazała się pierwsza gwiazdka. Na pewno na pamiątkę gwiazdy betlejemskiej, którą ujrzeli Mędrcy, zwani też Trzema Królami.

Kolędnicy - w wielu regionach Polski w ten wieczór wyruszali kolędnicy. Obowiązkowo musiały być trzy postacie: bocian, koza i niedźwiedź.

Kolędy - najstarszy zapis kolędy pochodzi z 1544 roku. Później zaczęły powstawać piękne, proste i melodyjne kolędy ludowe. W ostatecznej formie ukształtowały się w XVII i XVIII wieku.

Pasterka - uroczysta msza odprawiana w nocy (najczęściej o północy lub w godzinach wieczornych) z 24 na 25 grudnia, jako druga z liturgicznych uroczystości Bożego Narodzenia. Pasterka upamiętnia oczekiwanie i modlitwę pasterzy zmierzających do Betlejem. W Polsce jest jedną z najważniejszych świątecznych tradycji.

Podłóżniczka - czubek jodły, świerka lub sosnowa gałąź wieszana pod sufitem, u pułapu. Miała chronić dom i jego mieszkańców od złych mocy. Jako ozdoba w czasie Bożego Narodzenia zastępowała późniejszą choinkę.

PAMIĘTAJMY O PODSTAWOWYCH ZASADACH BEZPIECZEŃSTWA

PATENT NA BEZPIECZNE FERIE

Ferie to szczególny czas, który kojarzy się z odpoczynkiem, bez troską i zabawą na świeżym powietrzu. W tym, żeby właśnie tak było pomagamy my
- Państwowa Inspekcja Sanitarna.

A oto kilka sprawdzonych patentów na bezpieczne ferie:

PLANUJ:

- A GDY WYCHODZISZ NA ZEWNĄTRZ.** Ubraj się stosownie do pogody – pamiętaj o szalik, czapkę, rękawiczki, nieprzemakalnej kurtce i butach. Zabezpiecz skórę twarzy i rąk kremem ochronnym na zimno i wiatr. Nie wychodź z domu głodny – uczucie sytości zwiększy odporność na odczucie zimna.
- B BEZPIECZNY WYPOCZYNEK.** Na nartach zjeżdżaj tylko na oznakowanych trasach. Nie przywiązuj sanek do auta itp. Nie zjeżdżaj na sankach w pobliżu jezdnii. Na łyżwach ślizgaj się tylko w wyznaczonych miejscach. Tylko dobrze zorganizowane i nadzorowane lodowisko gwarantuje bezpieczną zabawę!
- C NA ŚWIEŻYM POWIETRZU.** Nie rozgrzewaj się alkoholem. Przebywanie pod wpływem alkoholu na mroźnym powietrzu grozi utratą przytomności, wychłodzeniem organizmu, a nawet śmiercią.
- D WYJAZD NA ZORGANIZOWANY WYPOCZYNEK.** Jeżeli Twoje dziecko wyjeżdża na zorganizowany wypoczynek, sprawdź pod czyją będzie opieką i czy wypoczynek został zarejestrowany. Informacje na ten temat uzyskasz na stronie internetowej: www.wypoczynek.men.gov.pl lub w kuratorium oświaty.

OBSERWUJ PROGNOZY POGODY. Pamiętaj żeby dostosować swój ubiór, ale też planowane aktywności do aktualnej pogody. Ograniczaj zbyt długie przebywanie na mrozie.

NA STOKU dostosuj trasę do swoich umiejętności i pogody. Zabierz telefon komórkowy z dobrze naładowaną baterią oraz numerem alarmowym. Nie oddalaj się od grupy na szlakach.

PAMIĘTAJ! Wchodząc na zamrożnięty zbiornik wody zawsze ryzykujesz! Gdy lód się pod tobą załamie rozłóż szeroko ręce, zwiększając kontakt z pokrywą lodową. Cały czas staraj się wezwać pomoc. Gdy samodzielnie uda Ci się wydostać na zewnątrz, poruszaj się w kierunku brzegu w pozycji leżącej tak, aby zmniejszyć nacisk na lód.

IDĄC DO KLUBU z przyjaciółmi zawsze miej na oku swoją szklankę lub kieliszek. Uważaj na nowe narkotyki tzw. „dopalacze”. Ich skład i działanie nigdy nie są pewne. Jeżeli czyjeś zachowanie budzi Twoje podejrzenia – nie wahaj się, reaguj!

„Czas odpocząć przy kominku”

1. Znajdź 5 wyrazów związanych ze świętami.

S	Ś	W	I	Ę	T	A	K	K
T	N	B	W	Z	M	M	O	C
M	I	K	O	Ł	A	J	B	J
K	E	E	K	A	S	Z	P	M
G	G	W	I	A	Z	D	K	A
C	B	H	G	E	E	H	A	D
P	R	E	Z	E	N	T	I	F

MIKOŁAJ
ŚWIĘTA
GWIAZDKA
PREZENT
ŚNIEG

2. Uzupełnij.

1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									

1. Świąteczna ryba.
2. Stoi na świątecznym stole.
3. Ubiera się ją na kolorowo...
4. Śpiewamy podczas świąt.
5. Co stoi na stole w Wigilię ?
6. Jak nazywa się msza, na którą idzie się o północy?

3. Rozwiąż rebus.

U

+ IN

+

+

WALIZ

4. Uzupełnij.

1.							
2.							
	3.						
4.							
5.							
		6.					
		7.					

1. Co przynosi nam Święty Mikołaj?
2. Kończy się 31 grudnia.
3. Pokazuje godzinę.
4. Zaczyna się 22 grudnia.
5. Kto pracuje w fabryce Mikołaja?
6. Wiozą Świętego Mikołaja.
7. Świecą się nocą.

Rozwiązanie:

--	--	--	--	--	--	--	--

5. Znajdź 7 wyrazów związanych ze świętami.

C	E	W	S	I	A	N	O
O	H	C	V	B	K	C	P
Y	B	O	M	B	K	A	Ł
K	S	W	I	E	C	A	A
A	A	T	P	N	K	N	T
R	E	R	D	S	K	M	E
S	S	E	P	U	U	A	K
P	I	E	R	N	I	K	Y

CHOINKA
BOMBKA
ŚWIECA
PIERNIK
KARP
SIANO
OPLATEK

Redakcja gazetki: Aleksandra Nowak — redaktor naczelny; Kornelia Dukaczewska; Michał Grabek; Łucja Dul; Bartłomiej Roszkowski; Oliwia Chojnacka; Beata Garbarczyk; Bartosz Olczak